

Nihánj me síj vij yanj cartá qui'yaj síj cu'naj Pabló ca'néé so' rihaan nij yuvii noco' man Diose yanj chuman' cu'naj Corinto a

1 'Unj me síj cu'naj Pabló sij apóstol cune' Jesucristó man nata' se-nana so' rihaan yuvii, ndaa vaa me rá ma'an Diose qui'yáj a. Yanj tinú' Timoteo gaj, ne 'yaj núj yanj nihánj ca'nej núj rihaan soj sij noco' man Diose yanj chuman' cu'naj Corinto, ne ca'nej núj yanj nihánj rihaan cunudanj yo'ó nij soj sij sa' noco' man Diose yanj nu' estadó cu'naj Acaya uún a. ²Dan me se me rá núj qui'yaj ndo'o Rej ní' Diose do', Jesucristó sij 'nij ra'a man ní' do', se luj che'é nij soj, ne me rá núj gaa xej nimán soj qui'yaj roj so' a.

**Nana nihánj taj xna'anj se vaa
quiran' ndo'o nij tuvi' Pabló
sayuun, tzaj ne tinanii Diose man
nij so' rihaan sayuun yo' a**

³Ve'é ndo'o vaa Diose ei. Se-Diose Jesucristó sij 'nij ra'a man ní' me Diose, ne Rej Jesucristó me uún Diose chuguanj. Ne so' me síj 'ee ndo'o rá man yuvii, ne so' me síj racuuj ndo'o nana sa' nimán

yuvii chuguanj. ⁴Ca'vee se me ma'an sayuun ran' núj, tzaj ne Diose ro', me síj narqué ndo'o chrej nucuaj man núj, ne che'é dan guun nucuaj núj nago' núj chrej nucuaj man tinúú núj güii quiran' tinúú núj sayuun uún chuguanj. Che'é dan asa' ran' tinúú núj sayuun, ne ca'vee nago' núj chrej nucuaj man tinúú núj chrej narqué ma'an Diose man núj nago' núj man tinúú núj chuguanj. ⁵Dan me se nda' rá se vaa quiran' uxrá Jesucristó sayuun ro', danj vaa 'na' uxrá sayuun xráá núj, ne che'é dan cunuu 'ee uxrá rá Jesucristó man núj che'é sayuun ran' núj ei. Che'é dan nari' nucuaj rá núj che'é Jesucristó, 'yaj Diose a. ⁶O se sese ran' núj sayuun, ne che'é yan nari' nucuaj nimán soj do', che'é yan nani soj rihaan cacun' tumé soj do', me ran' núj sayuun adonj. Dan me se sese Diose rqué se nucuaj nuu nimán núj, ne veé danj gaa guee cunuú se nucuaj nimán soj asa' quiran' soj sayuun se vaa ran' núj adonj. ⁷Dan me se yo'o

guun ya rá núj ni'yaj núj man soj che'é se vaa ran' soj ei. 'O se nda' rá se vaa 'na' sayuun xráá soj ro', veé danj vaa a'née Diose se nucuaj nimán soj uún chuguanj. Ase vaa ran' núj sayuun ro', danj vaa ran' guee soj sayuun, ne ase vaa nari' nucuaj rá núj 'yaj Diose ro', danj vaa nari' nucuaj rá soj 'yaj uún Diose a.

⁸Me rá núj na'núj rá soj se vaa quiran' núj sayuun estadó Asia, tinuj, nocoj. Ne me rá núj quene'en soj se vaa uxrá quiran' ya núj sayuun, ne daj doj se cavi' ya núj ei. ⁹Dan me se 'o sayuun nocoo ya ya me yo', ne nuveé sayuun guun nucuaj yá' me sayuun yo' a ma'. 'O se ne gaa ya ya rá núj gaa i'na' núj a ma'. 'O se ca'née nimán núj quinaj nimán núj rej yo' nanj adonj. Nda' rá se vaa síí nata' se-cacun' cavi' ro', danj vaa guun rá núj nanj adonj. Tzaj ne 'o se cunaj uxrá quiran' núj danj, gaa ne yuun che'e, gaa ne se gaa nucuaj rá núj man ma'an núj ma'. 'O se vaa che'é gaa nucuaj ya rá núj man Diose síí naqui'yaj i'na' man yuvi' cavi' nanj adonj. ¹⁰Dan me se daj doj se cavi' núj, tzaj ne Diose me síí tinanii man núj rihaan sayuun yo', ne so' me síí tinanii man núj rihaan sayuun quiran' núj rej rihaan, ne nucuaj rá núj man so', ne ya ya tinanii so' man núj rihaan sayuun, ¹¹che'é se racuj ndo'o soj man núj achín ni'yaj soj rihaan Diose che'é núj ei. Dan me se cuno Diose se vaa achín ni'yaj que'ee yuvi' rihaan so' che'é núj, ne qui'yaj so' se luj che'é núj tinanii so' man núj rihaan sayuun ei. Ne nago'

que'ee ní' graciá rihaan Diose che'é se vaa tinanii so' man núj rihaan sayuun ei.

**Nana nihánj taj xna'anj
me che'é ne cuchí' Pabló
chuman' cu'naj Corinto a**

¹²Ne'en núj se vaa quinanii núj rihaan sayuun, ne niha' ndo'o rá núj, che'é se ne'en núj se vaa nuvi' cacun' tumé núj a. 'O se ve'é qui'yaj núj ga soj gaa chéé núj rihaan chumi' nihánj, ne ne tiha' yu'unj núj man soj ma'. Maan se cuno núj rihaan Diose, ne ca'mii chij núj rihaan soj, ne ne qui'yaj núj inanj se vaa cavii raa ma'an núj ma'. 'O se ma'an Diose racuj man núj, ne qui'yaj núj inanj se vaa me rá Diose qui'yaj núj nanj adonj. ¹³⁻¹⁴Dan me se taj vaj nana nachran' cachrón núj nayaa soj ma'. Inanj nana guun nucuaj soj nayaa soj do', inanj nana guun nucuaj soj cuno soj do', me nana cachrón núj nayaa soj nanj adonj. Cuanó ro', aj nari' soj ta'aj nana cataj xna'anj núj rihaan soj, ne me rá núj nari' guee soj nuj nana yo' ei. Danj me rá núj, che'é yan guun niha' rá núj che'é soj güii ca'na' uún Jesucristó sij 'nij ra'a man ní' rihaan chumi' nihánj, ne veé danj guun niha' rá soj che'é núj uún ei.

¹⁵Che'é se guun ya raj se vaa cavii sa' taran' ní' vaa güii, che'é dan guun raj ca'anj 'unj chiháán soj, gaa ne quisij vij ca'anj ni'yaj 'unj man soj, che'é se me raj guun niha' rá soj doj, raj a. ¹⁶Dan me se gaa vaj 'unj ca'anj 'unj estadó Macedonia, ne guun raj caranj chiháán soj gaa cachén 'unj chrej ca'anj 'unj estadó

yo' ei. Dan me se guun raj caranj chiháán soj rej ca'anj 'un̄j ne rej 'na' niquej uún ei. Danj guun raj qui'yáj che'é se guun raj racuáj soj manj ca'anj 'un̄j estadó Judea ei. Tzaj ne ne caranj chiháán soj gaa ca'naj nihánj a mei.

¹⁷Me che'é me ne carán' 'un̄j chiháán soj, rá soj ga. Guun vij rá 'un̄j gaa cataj 'un̄j se vaa guun rá 'un̄j carán' 'un̄j chiháán soj, rá soj na'. Gaa nuchruij raa 'un̄j daj qui'yáj, ne naj guun nana avii raá 'un̄j ca'mii 'un̄j, rá soj na'. 'O cuyaán vaa nana ya ga nana ne rihanj, rá soj na'. ¹⁸Taj ma'. 'O se Diose me testigó se vaa ya uxrá vaa nu' nana a'mii núj rihaan soj ei. Xa' núj, tzaj ne ne a'mii rma'an núj nana rihaan soj ma'. ¹⁹'O se a'mii natáj ma'anj ga síi cu'naj Silvano do', síi cu'naj Timoteo do', rihaan soj che'é ta'níi Diose síi cu'naj Jesucristó, ne ne tinachej núj nana ne ga nana ya gaa a'mii natáj núj rihaan soj ma'. Tananj inan̄j nana ya me nana a'mii núj rihaan soj, che'é se quene'en núj se vaa ya uxrá vaa nu' se-nana Jesucristó nana sa' chuguanj.

²⁰Cunudan̄j nij nana cata' tu'va Diose che'é ní' ro', ni'yaj ní' man Jesucristó ne xcaj ní' cuentá se vaa ya vaa nu' nana yo' chuguanj. Ne che'é se sij noco' man Jesucristó me ní', che'é dan taj ní' “Veé danj gaa ya ei”, taj ní' rihaan Diose, ne sa' doj xcaj yuvii cuentá se vaa ve'é ndo'o 'yaj Diose á. ²¹Diose me síi racuáj man núj noco' sa' núj man Jesucristó ga soj, ne so' me síi cune' man núj qui'yaj suun núj rihaan so' a. ²²Ne so' me síi cataj se vaa ya ya ta'nij so' me ní', ne

ca'née so' Nimán so' cayáán nimán ní', ne che'é dan guun ya rá ní' se vaa ya rque so' se sa' man ní', vaa güii adonj.

²³Tzaj ne sese ne cuchij rej man soj, ne me raj quene'en Diose nimanj, se vaa ya vaa nana a'mij rihaan soj cuano nihánj, ne che'é se ne ca'vej ya raj qui'yáj sayuun man soj, che'é dan ne cuchij chuman' Corinto adonj. ²⁴'O se ne me rá núj quirii ta'nga' núj rihaan soj daj qui'yaj soj canoco' soj man Jesucristó ma'. 'O se síi 'yaj suun ga soj yan cavii sa' soj ne guun niha' rá soj me núj, ne aj nari' sa' soj canoco' ma'an soj man Jesucristó nanj adonj.

2 Maan che'é se guun raj yo'o gaa niha' nimán soj ro', che'é dan ne cuchij rej man soj nanj adonj. ²Sese nano rá soj qui'yáj, gaa ne me síi qui'yaj guun niha' raj ga. 'O se soj me síi naqui'yaj niha' nimanj adonj. Tzaj ne sese nuvi' soj, gaa ne a me síi qui'yaj danj ga. ³'O se che'é dan qui'yáj yanj cartá yo', ndaa vaa me rá ma'anj, che'é se ne ca'vej raj cuchij ne quinano raj qui'yaj soj ei. Tzaj ne 'o se no xcúún soj guun niha' raj qui'yaj soj, ne ndaa ma'an soj do', guun niha' rá gaa chuguanj. ⁴Tzaj ne gaa qui'yáj yanj cartá yo' me se nuu quitzií ndo'o raj, ne nanó ndo'o raj, ne ndaa ta'vee ma'anj, qui'yaj suun nanó rá chuguanj. Tzaj ne nuveé che'e se me raj quinano rá soj me qui'yáj yanj cartá yo' ma'. 'O se me raj quene'en soj se vaa 'ee uxrá raj man soj nanj adonj.

Nana nihánj taj xna'anj se vaa ve'é na'mii sa' uún nij síi man Corinto ga tinúú nij so' síi tanáj cacun' tumé so' a

⁵Tzaj ne sese vaa yo'o síi 'yaj nanó raj doj, ne nuveé inan̄j ma'anj

nanó rá 'yaj so', cataj ní' vaa ma'. 'O se ndaa ma'an soj do', nanó rá, cataj ní' vaa, che'é se na'vej rá ní' cuta' ní' doj vaa nanj adonj. ⁶Ne sayuun cuta' soj xráá síi qui'yaj cacun' yo' me se veé dan ca'vee, ne ca'nee soj sayuun xráá so' nanj ei. Taj che'é qui'yaj soj doj sayuun man so' a ma'. ⁷Maan se caraa x'naa soj rihaan so', ne veé dan quisij qui'yaj soj sayuun man so', tadó soj se nanó ndo'o rá so', qui'yaj soj, ne quirí' nimán so', qui'yaj soj ei. ⁸Che'é dan cataj xna'anj 'unj rihaan soj se vaa me raj ve'é qui'yaj soj, gaa ne guun ya rá so' se vaa ya ya 'ee rá soj man so' ei. ⁹Gaa qui'yaj yanj cartá ca'néj rihaan soj gaa rque, ne ca'né' 'unj suun rihaan soj se vaa qui'yaj soj sayuun man síi qui'yaj cacun' yo', che'é rej me rá 'unj xcax 'unj cuentá daj sij me soj, ne me raj quene'enj sese sij uno nu' nana a'mij rihaan me soj a. ¹⁰Sese ca'vej rá soj caraa x'naa soj che'é so', ne veé danj qui'yaj, ne caraa x'naj che'é so', che'é rej me raj cavií sa' doj soj, ne ne'enj se vaa tumé Jesucristó man ní' ei. ¹¹Danj qui'yaj ní', gaa ne se gaa nanj qui'yaj canaán síi cu'naj Satanás man ní' ei. 'O se aj ne'en ní' daj me rá so' qui'yaj so' ga ní' ei.

**Nana nihánj taj xna'anj se vaa cavií
Pabló chuman' cu'naj Troas, ne
ca'anj so' estadó cu'naj Macedonia a**

¹²Dan me se ca'anj 'unj chuman' cu'naj Troas ca'mii natáj 'unj se-nana Jesucristó nana sa', ne dan me se vaa ndo'o rej ca'mii natáj 'unj nana sa', qui'yaj síi 'nij ra'a man ní', ¹³tzaj ne ne nari' 'unj man tinúú ní' síi cu'naj Titó, ne nanó ndo'o

raj, ne che'é dan tanáj 'unj man nij tinúú ní' síi ne chuman' Troas yo', ne cavií 'unj ca'ná' 'unj estadó Macedonia nihánj nanj adonj.

**Nana nihánj taj xna'anj che'é
nana a'mii natáj nij tuví'
Pabló rihaan nij yuvií a**

¹⁴Tzaj ne nago' ní' graciá rihaan Diose, che'é se Diose me síi 'yaj se vaa 'yaj canaán uxrá núj rihaan síi chree che'é Jesucristó a. Ne Diose me síi 'yaj uno yuvií man rihaan nu' cachra' chumii nana sa' a'mii núj che'é Jesucristó, ne yo'o cha'nuu nana sa' yo' rihaan nu' cachra' chumii, nda' rá se vaa avii se gun' daj man yâj gaa naxra' yo' ro', danj vaa cha'nuu se-nana Diose chuguanj. ¹⁵Dan me se nda' rá se vaa yachruu squíí gun' daj, ne achén yo' sca'núj nij síi quinanii rihaan sayuun, ne achén yo' sca'núj nij síi ca'anj rihaan ya'an, danj vaa núj gaa nata' núj se-nana Jesucristó rihaan yuvií che'é Diose ei. ¹⁶Ne xa' nij síi ca'anj rihaan ya'an, tzaj ne nda' rá se vaa gun' squíí rihaan nij yuvií cavi' ro', danj vaa se-nana Diose rihaan nij so' ei. Tzaj ne xa' nij síi quinanii rihaan sayuun me se nda' rá se uun rá' gaa sa' uxrá gun' squíí ro', danj uun rá nij so' gaa uno nij so' se-nana Diose ei. Tzaj ne a me síi uun nucuaj 'yaj danj, rá soj ga. ¹⁷'O se núj me se ne 'yaj núj ndaa vaa 'yaj ta'aj nij síi a'mii natáj se-nana Diose a ma'. 'O se ta'aj nij so' me se me inanj nij síi me rá qui'yaj canaán sa'anj che'é se-nana Diose, ne xa' núj, tzaj ne inanj nana ya me rá núj ca'mii núj, ne na'vej rá núj ca'nee núj sa'anj che'é se-nana

Diose rihaan yuvii ma'. 'O se Diose me síi ca'ne' suun rihaan núj ca'mii natáj núj, ne tumé Diose man núj daj ca'mii núj, ne síi noco' man Jesucristó me núj adonj.

Nana nihánj taj xna'anj se vaa ase vaa 'o yanj cartá qui'yaj Jesucristó vaa nij síi amán rá ni'yaj man Jesucristó yanj chuman' Corinto ga nu' ní' a

3 Dan me se gaa a'mii núj nana nihánj me se uun che'e uún núj a'mii núj che'é ma'an núj, rá soj na'. Taj mei. Dan me se ase vaa yanj cartá vaa nu' ní' sij amán rá ni'yaj man Jesucristó ei. Dan me se nuveé che'e nucui' rá núj a'mii núj danj ma'. 'O se veé danj vaa ya ei. Nda' se me rá soj tihaaan núj yanj cartá a'mii sa' che'é núj chihá'. Nda' se me rá soj cachinj núj yanj cartá a'mii sa' che'é núj rihaan soj chihá'. 'O se taj ma'. Ne vaa danj mei. 'O se aj ne'en soj man núj á. Ne taj che'é qui'yaj soj yanj cartá cataj xna'anj rihaan yo'o yuvii daj sij me núj ma'. ²'O se ase vaa yanj cartá a'mii che'é núj vaa ma'an soj adonj. Dan me se aj ne'en cunudanj yuvii daj vaa nimán núj se vaa 'ee rá núj man soj, ne che'é dan xcaj nij yuvii cuentá se vaa sij sa' me núj ei. ³Dan me se ne'en ya ya ní' adi' se vaa yanj cartá qui'yaj ma'an Jesucristó vaa soj chuguanj. Tzaj ne nuveé yanj cartá qui'yaj nii ga tinta me yo' ma'. Nuveé letrá cachrón nii rihaan yahij me yo' ma'. 'O se letrá cachrón ya ma'an Jesucristó ndaa nimán soj me nana yo' adonj. Ne yo' me qui'yaj Nimán Diose, ne che'é Nimán Diose me nuú nana yo' ndaa rque nimán soj ei.

Nana nihánj taj xna'anj se vaa guun nucuaj nij tuví' Pabló ca'mii natáj nij so', qui'yaj ma'an Diose a

⁴Yo'o nucuaj rá núj man Diose che'é Jesucristó se vaa ya racuíj Diose man núj ei. ⁵Dan me se ne nó xcúún núj cataj núj se vaa guun nucuaj núj qui'yaj suun núj che'é Diose ma'. 'O se ma'an Diose me síi 'yaj uun nucuaj núj qui'yaj suun núj adonj. ⁶Ne Diose me síi qui'yaj guun nucuaj núj cataj xna'anj núj che'é tucuáán naca cuchruj Diose che'é yuvii adonj. Ne xa' tucuáán naca yo', tzaj ne nuveé inanj tucuáán no rihaan yanj daj vaa no xcúún ní' canoco' ní' me tucuáán naca yo' ma'. 'O se se guun nucuaj ní' canoco' ní' tucuáán no rihaan yanj ma'. Xa' tucuáán no rihaan yanj, tzaj ne cavi' nimán ní', qui'yaj tucuáán vaa danj ei. Dan me se xa' tucuáán naca cuchruj Diose che'é ní', tzaj ne tananj a cunuu i'na' nimán ní' qui'yaj Nimán Diose che'é tucuáán naca yo' nanj adonj.

Nana nihánj taj xna'anj se vaa ve'é ndo'o vaa nana a'mii natáj nij tuví' Pabló nana a'mii che'é Nimán Diose a

⁷Nana cataj xna'anj Diose rihaan Moisés gaa naá ro', cachrón Diose nana yo' rihaan yahij caxra', ne cataj so' se vaa síi se cuno nu' nana yo' ro', yuun che'e cavi' so', taj so' a. Dan me se gaa tucuachén Moisés tucuáán yo' rihaan nij yuvii, ne chuguanj uxrá rihaan so', ne ndaa do' do' quina'áj ya'an rihaan Moisés, tzaj ne ne guun nucuaj nij yuvii israelitá ni'yaj nij so' rihaan

Moisés ma'. ⁸Táa a suun vaa rihaan núj suun nata' se-tucuanj Nimán Diose chuguanj. ⁹O se nanj se-tucuanj Moisés, tzaj ne sa' uxrá ca'mii nii ni'yaj nii se-suun Moisés suun nata' che'é tucuaán 'yaj 'na' cacun' xráa yuvii, ne táa a se-suun núj, ne sa' doj 'yaj núj nata' núj tucuaán 'yaj nuu sa' yuvii rihaan Diose ei. ¹⁰Dan me se gaa naá ro', ve'é ndo'o chuguun rihaan Moisés, rá nij yuvii israelitá, tzaj ne yaj ro', me se ne ve'é vaa nana nga yo' rihaan ní' a ma'. Ne tucuaán naca cuchruj Diose che'é ní' ro', yo' ve'é vaa rihaan ní' yaj adonj. 'O se ve'é doj vaa tucuaán cuchruj Diose cuano rihaan nana ca'mii Diose gaa naá nanj adonj. ¹¹O se doj orá chuguun rihaan Moisés, qui'yaj nana ca'mii Diose rihaan so' gaa naá, tzaj ne sa' doj vaa nana ca'mii Diose cuno ní' yaj, ne ve'é uxrá doj cumán ní' nu' cavii nu' ca'anj, qui'yaj nana naca yo' adonj.

¹²Che'é se guun ya rá núj se vaa gaa i'na' núj nu' cavii nu' ca'anj, che'é dan niha' rá núj, ne ne na'aj núj a ma'. ¹³Ne 'yaj núj ndaa vaa qui'yaj Moisés gaa naá ma'. Dan me se caráan so' yatzíj rihaan so', che'é yan ne ca'vej rá so' ni'yaj nij yuvii israelitá rihaan so' daj guun quti'inj chuguun rihaan so' a. ¹⁴Dan me se ne quene'en nij so' daj vaa canicun' se chuguun rihaan Moisés ma'. 'O se ne guun nucuaj nij so' xcaj nij so' cuentá a man adonj. Ne inanj danj vaa uún nij yuvii israelitá ndaa cuano nihánj, ne aráan rihaan nij so' gaa nayaa nij so' nana ca'mii Diose gaa naá, ne taj se 'yá' xcaj nij so' cuentá

che'é nana yo' a man adonj. Inanj nij sí' noco' man Jesucristó me sí' uun nucuaj xcaj cuentá che'é nana yo' nanj ei. ¹⁵Tzaj ne ve'é danj vaa ndaa cuano, ne ne guun nucuaj nij yuvii israelitá xcaj sa' nij so' cuentá gaa nayaa nij so' se-tucuanj Moisés ma'. Ve'é danj aráan rihaan nij so' nanj á. ¹⁶Ne gaa canicaj ní' noco' ní' man sí' 'nij ra'a man ní', gaa ne x'néj yatzíj aráan rihaan ní', ne a'vee ruvi' sa' rihaan ní' ni'yaj ní' ei. ¹⁷(Dan me se daj vaa ese Nimán Diose me sí' 'nij ra'a man ní', ne dan me se rej yanj Nimán Diose me se vaa ya'núj rej yo' ei.) ¹⁸Ne taj se aráan rihaan taran' ní' ma'. 'O se uun nucuaj ní' ne'en ní' man sí' 'nij ra'a man ní', se vaa ve'é uxrá vaa so', ne ase vaa so' ro', danj gaa uún ma'an ní', che'é se ni'yaj ní' man so' ei. Dan me se do' do' naqui'yaj sa' sí' 'nij ra'a man ní' nimán ní', ne dan me se ne so' nimán ní', ne ase vaa ma'an so' ro', danj gaa taran' ní' uún adonj.

Nana nihánj taj xna'anj se vaa nda' se ran' ndo'o nij tuvi' Pabló sayuun, tzaj ne uun nucuaj nij so' a'mii natáj nij so' se-nana Diose, qui'yaj Diose a

4 Dan me se cunuu 'ee rá Diose man núj, ne ca'ne' so' suun rihaan núj ca'mii natáj núj, ne che'é dan ne ri' rá núj ca'mii natáj núj se-nana Diose ma'. ²Tananj a 'o tanáj xco núj nu' nij rasuun na'aj chi'ii 'yaj yuve nii ei. Se cuchu'vi' núj quene'en yuvii me 'yaj núj ma'. Se ca'mii núj nana tiha' yu'unj ma'. Se ca'mii ne núj che'é se-nana Diose ma'. Inanj nana ya ca'mii núj cuño cunudanj yuvii, ne xcaj ma'an

nij yuvii cuentá se vaa ya vaa nana a'mii núj, ne Diose me sí cuno nu' nana ca'mii núj nanj ei. ³Tzaj ne sese nana yuve me nu' nana a'mii natáj núj, rá ta'aj nij yuvii, ne inanj nij sí chi'ii ca'anj rihaan sayuun me nij sí uun danj rá nanj ei. ⁴Ne xa' nij so', tzaj ne ne amán rá nij so' ni'yaj nij so' man Jesucristó ma'. ⁵Q se caráán xréé nij so', qui'yaj síi chree síi noco' nij so' man, ne ne guun nucuaj nij so' xcaj nij so' cuentá che'é se-nana Jesucristó ma'. Ne ne'en nij so' se vaa sa' ndo'o vaa Jesucristó ma'. Ne xa' Jesucristó, tzaj ne ase vaa ma'an Diose vaa so' ni'yaj ní' man so' adonj.

⁶Xa' núj, tzaj ne ne a'mii natáj núj che'é ma'an núj ma'. Inanj che'é Jesucristó sij 'nij ra'a man ní' a'mii natáj núj, ne taj núj se vaa che'é se noco' ní' man so', che'é dan sij 'yaj suun rihaan soj me núj ei. ⁷Q se Diose me sí cataj se vaa chuguun rihaan chumii, ne danj ca'mii Diose gaa naá uxrá gaa vaa rmi' rihaan chumii nihánj, gaa ne cuchuguun rihaan chumii nihánj, ne yaj me se chuguun nimán núj, qui'yaj uún Diose á. Che'é dan me guun nucuaj núj cataj xna'anj núj rihaan yuvii se vaa sa' uxrá vaa Diose, ne sese cuno nij yuvii se-nana Jesucristó, ne xcaj nij so' cuentá se vaa sa' uxrá qui'yaj Diose adonj.

⁸Dan me se nuu nu' rasuun sa' yo' nimán núj, tzaj ne ase vaa 'o xruj yo'óo niqii uun vaa núj, ne che'é dan ne'en ya ní' se vaa nu' se sa' nucuaj yo' 'na' 'yaj Diose ei. Ne nuveé ma'an núj 'yaj veé 'na' se sa' yo' ma'. Diose me sí rqué se nucuaj man núj che'é rej ca'vee

nata' núj se-nana so' adonj. ⁹Dan me se me rej ma'an vaj núj me se 'yaj nii sayuun man núj, tzaj ne rqué Diose rej quinanii núj rihaan sayuun yo' a. Chu'vi' nimán núj, tzaj ne ne ri' nimán núj ma'. ¹⁰Noco' uxrá yuvii man núj che'é yan me rá nij so' go' nij so' man núj, tzaj ne ne tanáj Diose man núj ma'. 'Yaj ya nii sayuun man núj, tzaj ne ne avi' núj a ma'. ¹¹Niganj ne'en ya núj se vaa ase guun rá nii gaa ticavi' nii man Jesucristó ro', cunudanj me rá nii ticavi' nii man núj adonj. Che'é se ne cavi' núj, gaa ne caráya'anj uxrá nij yuvii adonj. Ne xcaj nij yuvii cuentá se vaa vaa i'na' núj che'é se 'nij Jesucristó nimán núj ne tumé so' man núj adonj. ¹²Dan me se vaa i'na' núj rihaan chumii nihánj, tzaj ne niganj ne'en núj se vaa ca'vee cavi' núj che'é se noco' núj man Jesucristó, ne ne'en yuvii se vaa ca'vee cavi' núj, tzaj ne xcaj nij yuvii cuentá se vaa vaa i'na' núj che'é se 'nij Jesucristó nimán núj ne racuíj ndo'o so' man núj adonj. ¹³Dan me se núj me se sij daj doj cavi' me núj, tzaj ne soj ro', tananj a yo'o gaa i'na' nimán nij soj á.

¹⁴No nana ca'mii 'o síi cane gaa naá rihaan danj Diose se vaa cataj so':

—Cuchumán raj ni'yaj 'unj man Diose, ne che'é dan ca'mij che'é so' a —taj yo'o síi cane gaa naá yo' a.

Ne ase vaa cuchumán rá síi cane gaa naá yo' ro', danj vaa amán rá núj, ne che'é dan a'mii núj che'é Diose, ¹⁵che'é se ne'en núj se vaa Diose me sí qui'yaj cunuu i'na' uún Jesucristó sij 'nij ra'a man ní', ne che'é dan cunuu i'na' uún

ma'an núj ga Jesucristó, qui'yaj uún Diose, gaa ne canicun' núj rihaan Jesucristó, qui'yaj uún Diose, ne danj qui'yaj uún Diose che'é soj uún adonj. ¹⁵O se inanj che'é soj ran' núj nu' se vaa ran' núj, tzaj ne che'é se me rá núj nicaj que'ee soj se luj qui'yaj Diose, gaa ne guun rii doj ní' sij nago' graciá rihaan Diose, ne guun rii doj ní' sij ve'é a'mii che'é Diose adonj.

Nana nihánj taj xna'anj se vaa nata' ndo'o nij tuvi' Pabló se-nana Diose, che'é se ne'en nij so' se vaa naru'vee Jesucristó rihaan nij so' a

¹⁶Che'é dan se ca'ne' rá núj ma'. Dan me se núj me se daj doj cavi' nee man núj, tzaj ne daj a güii tananj a nahuun sca' doj nimán núj nanj ei. ¹⁷Cuano yaj me se vaa doj sayuun ran' núj, tzaj ne ra'yanj cachén nu' sayuun yo', ne che'é sayuun ro', ve'é uxrá cavi' núj nu' cavii nu' ca'anj ei. ¹⁸Che'é dan ne xcaj núj cuentá che'é nij rasuun ruvi' ni'yaj yuvi' ma'. 'O se rasuun ruvi' ni'yaj yuvi' ro', vaa güii quinavij nu' rasuun yo', ne che'é dan inanj che'é nij rasuun ne ruvi' ni'yaj yuvi' cuano xcaj núj cuentá, che'é se rasuun cumán nu' cavii nu' ca'anj me rasuun yo' adonj.

5 Dan me se ne'en núj se vaa ase vaa 'o ve' mantá uta' uun nii 'o orá le'ej nii ne doj orá a'néj nii mantá ro', vaa nee man núj, ne yanj nee man núj gaa vaa i'na' núj rihaan chumii nihánj, tzaj ne ne'en núj se vaa ca'vee navij nee man núj vaa güii, ne asa' navij yo', gaa ne rque Diose yo'ó nee naca cunuú núj, ne daj chihaa mǐj se quinavij nee

naca yo' a ma'. Tananj a cayáán núj rej xta' nu' cavii nu' ca'anj adonj.

²O se aráj chej núj, che'é se me uxrá rá núj cunuú núj nee naca yo', nee qui'yaj Diose rej xta' che'é núj a. ³Ne nee naca yo' me caráán xráá núj, gaa ne se gaa nanj gaa canj núj ei.

⁴Dan me se nuú núj nee nga nihánj cuano, ne che'é dan nanó rá núj, ne aráj chej núj, che'é se na'vej rá núj cavi' núj a man adonj. Dan me se na'vej rá núj tanáj núj nee nuu núj cuano, tzaj ne me ndo'o rá núj cunuú núj nee naca yo', ne veé dan me se nee man núj nee daj doj cavi' nihánj ro', cunuú naca uún yo', ne gaa i'na' yo' nu' cavii nu' ca'anj ei.

⁵Ne Diose me sí' 'yaj suun nimán núj yan ca'vee cunuú naca nee man núj vaa güii, ne rque so' Nimán so' man núj, ne che'é dan guun ya rá núj se vaa cunuú naca ya núj adonj.

⁶Che'é dan niganj vaa nucuaj nimán núj, ne dan me se ne'en núj se vaa gaa vaa nee man núj nihánj cuano ro', ne taj vaj núj ne rej xta' ga sí' 'nij ra'a man ní' ma'. ⁷O se ataa quita'aa núj se vaa rque Diose rihaan núj, tzaj ne amán rá núj ni'yaj núj man Diose se vaa ya vaa nana cataj xna'anj so' rihaan núj, ne che'é dan uno núj rihaan so' nanj adonj. ⁸Dan me se nari' nucuaj nimán núj, ne uun rá núj se vaa cunaj uxrá gaa tanáj núj nee man núj, ne ca'anj núj cayáán núj ga sí' 'nij ra'a man ní', ne sa' doj cavi' núj asa' qui'yaj núj danj adonj.

⁹Che'é dan me ndo'o rá núj guun niha' rá sí' 'nij ra'a man ní' ni'yaj so' man núj á. Ca'vee se cayáán núj rihaan chumii nihánj, ca'vee se

çayáan núj rej xta', tzaj ne me rá núj guun niha' rá síi 'nij ra'a man ní' ni'yaj so' man núj nanj adonj. ¹⁰Ne'en núj se vaa vaa güii no xcúún taran' ní' canicun' taran' ní' rihaan Jesucristó, ne naqui'yaj çuu so' che'é ní' a. Gaa ne ñaru'vee Jesucristó rihaan ní' che'é se vaa qui'yaj ní' gaa vaa i'na' ní' rihaan chumii nihánj, ne sese sa' qui'yaj ní', ne se sa' ñaru'vee Jesucristó rihaan ní', ne sese nij qui'yaj ní', ne se nij quinicaj ní' nanj adonj.

¹¹Chu'vi' núj che'é se ne'en núj se vaa qui'yaj síi 'nij ra'a man ní' sayuun man nij síi tumé cacun', ne che'é dan nago' núj chrej nucuj man yuvii canoco' nij yuvii man so', ne aj ne'en Diose daj vaa nimán núj a. Ne guun ya rá 'unj se vaa xcaj ma'an nij soj cuentá daj vaa nimán núj nanj adonj. ¹²Nuveé che'e se me rá núj ca'mii núj nana sa' che'é ma'an núj me a'mii 'unj danj ma'. Maan se me rá núj guun nucuj soj ca'mii nacaj soj ni'yaj soj man núj nanj adonj. 'O se nij síi taj ri'yunj man núj me se inanj xcaj nij so' cuentá daj ruvi' yuvii ni'yaj nij so', tzaj ne ne acaj nij so' cuentá daj vaa nimán yuvii ma'. ¹³Ca'vee se snúu rma'an núj rá nij so', tzaj ne inanj che'é se noco' núj Diose me 'yaj núj ndaa vaa 'yaj núj, ne ca'vee se nuvi' nana niha' nimán núj rá nij so', tzaj ne inanj che'é se me rá núj raçuíj núj man soj me 'yaj núj ndaa vaa 'yaj núj adonj.

¹⁴'O se ne'en núj se vaa 'ee rá Jesucristó man cunudanj yuvii, ne che'é dan 'o me rá núj cataj xna'anj núj rihaan yuvii che'é so' a. 'O se guun ya rá núj se vaa

orún' Jesucristó me síi cavi' che'é cunudanj yuvii, ne che'é dan ase vaa síi cavi' ro', danj vaa cunudanj nij yuvii noco' man so' ni'yaj nij so' chrej chí'ii a. ¹⁵Ne che'é se cunuu sa' nimán nij yuvii ro', che'é dan se guun rá nij yuvii se vaa vaa i'na' nij yuvii rihaan chumii nihánj che'é yan qui'yaj suun nij yuvii che'é ma'an nij yuvii ma'. 'O se gaa i'na' nij so' che'é yan canoco' nij so' man Jesucristó, ne Jesucristó me se so' me síi cavi' che'é nij so', ne cunuu i'na' uún so' che'é yan cavii sa' nij yuvii doj nanj adonj.

Nana nihánj taj xna'anj se vaa a'mii natáj nij tuvi' Pabló se vaa ca'vej rá yuvii tinanii Diose man nij yuvii rihaan sayuun a

¹⁶Che'é dan me ca'ne' rá núj ga suun acaj cuentá ndaa vaa ruvi' yuvii ni'yaj tuvi' yuvii á. Asij rque me se nanj yuvii me Jesucristó rá núj, ne inanj xcaj núj cuentá ndaa vaa ruvi' so', tzaj ne yaj me se ne 'yaj núj danj a ma'. ¹⁷Ne che'é se cunuu sa' nimán núj, che'é dan ne'en núj se vaa me ma'an yuvii amán rá ni'yaj man Jesucristó ro', cunuu sa' nimán so', qui'yaj Diose á. Ne síi amán rá ro', se guun rá uún so' qui'yaj so' ndaa vaa qui'yaj so' gaa rque ma'. 'O se síi acaj naca cuentá me so' adonj.

¹⁸Ne xa' nu' nihánj, tzaj ne Diose me síi 'yaj nu' nihánj che'é yuvii, ne so' me síi qui'yaj cunuu rcua'aan ní' ga ma'an so' che'é se vaa qui'yaj Jesucristó, ne ca'ne' ma'an Diose suun rihaan núj cataj xna'anj núj rihaan yuvii se vaa ca'vee cunuu rcua'aan nij yuvii ga Diose adonj.

¹⁹Dan me se ma'an Dioso ca'née man Jesucristó rihaan chumii nihánj, ne che'é se vaa qui'yaj Jesucristó ro', che'é dan ca'vee cunu rcua'aan yuvii ga Dioso, qui'yaj Dioso, ne tirí' Dioso cuentá cacun' vaa rihaan nij yuvii a. Ne Jesucristó me sí rqué nana nihánj man núj cataj xna'anj núj nana nihánj rihaan yuvii, qui'yaj uún Diose ei.

²⁰Dan me se a'mii núj se-nana Jesucristó rihaan yuvii, ne ma'an Dioso rqué se-nana Dioso rihaan núj ca'mii núj che'é ma'an Dioso, ne che'é dan achíin ni'yaj ndo'o núj rihaan nij yuvii, ne a'mii núj nana nihánj rihaan nij yuvii a: “Cunu rcua'aan nij soj ga Diose ei. ²¹A 'ó cacun' ne tumé Jesucristó ma'. Tzaj ne naraa Dioso ní' cacun' tumé ní' xráa ma'an Jesucristó, ne quiran' Jesucristó sayuun che'é cacun' yo', ne che'é dan ca'vee cunu sa' ya ní' rihaan Dioso che'é se sij nocó' man Jesucristó me ní' adonj.” Yo' me nana a'mii natáj núj rihaan yuvii nanj adonj.

6 Dan me se 'yaj suun núj suun ca'ne' Dioso rihaan núj, ne che'é dan taj xna'anj núj rihaan soj se vaa se quiri'íj yaníj soj se luj qui'yaj Dioso che'é soj ma'. ²O se nana nihánj me nana ca'mii Dioso á:

—Maan güii cunó 'unj cachíin ni'yaj soj rihanj, ne güii dan me racuí' 'unj man soj cavii sa' soj a — cataj Dioso gaa naá a.

Ne xcaj soj cuentá se vaa cuano nihánj me güii cunu 'ee rá Dioso man soj, ne cuano nihánj me güii ca'vee cavii sa' soj chuguanj.

Nana nihánj taj xna'anj se vaa tumé ndo'o nij tuvi' Pabló man ma'an nij so' daj 'yaj nij so' che'é yan cunó yuvii nana a'mii nij so' a

³Ne tumé uxrá núj man núj che'é chrej sa', che'é se na'vej rá núj guun yaníj soj rihaan chrej sa' a. Ne na'vej rá núj cataj soj se vaa nij vaa suun 'yaj suun núj rihaan Dioso uún a. ⁴⁻⁵O se me rá núj ni'yaj soj man núj ne cataj soj se vaa ya ya sij 'yaj suun rihaan Dioso me núj, ne che'é dan a'vee se daj a ran' núj sayuun, tzaj ne vaa inaj nimán núj nanj adonj. Dan me se ran' núj sayuun, ne achiin rasuun man núj, ne chu'vi' nimán núj, ne o' nii cuxru' xráa núj, ne axríj nii taga' man núj, ne nuu chre' nii caxrii yuvaa nii man núj, ne 'yaj suun ndo'o núj che'é se qui'yaj canaán núj cha núj, ne vaa güii narii ndo'o núj nej, ne vaa güii, ne ne vaa ya'núj rihaan núj cha núj, tzaj ne vaa inaj nimán núj, ne ne a'ne' rá núj a ma'. ⁶Ne a'née nimán núj qui'yaj suun núj rihaan Dioso, ne núj ro', ne uun yuvaa núj man tuvi' núj ma'. Tananj ve'é 'yaj núj rihaan tuvi' núj, ne nocó' núj Nimán Dioso, ne ya ya 'ee rá núj man tuvi' núj adonj. ⁷Nana ya a'mii núj, ne rqué Dioso se nuciaj man núj, ne cunu sa' nimán núj rihaan Dioso, ne che'é dan a'vee unu' núj ga sí chree, ne tumé núj man núj se vaa se qui'yaj sí chree chi'ii man núj a. ⁸Vaa yuvii a'mii sa' che'é núj, ne vaa yuvii a'mii nij che'é núj, ne vaa yuvii taj se vaa sí ne me núj, tzaj ne nana ya a'mii núj ei. ⁹Ne nuvi' se uun núj, taj uún nii, tzaj ne

sij ne'en uxrá yuvií man me núj a. Ne taj uún nii se vaa daj doj cavi' núj, tzaj ne ne'en soj se vaa vaa nucuaj núj a. Ne ma'an Diose 'yaj sayuun man núj che'é rej nari' núj cunō núj doj rihaan Diose, tzaj ne ne avi' núj, 'yaj Diose ma'. ¹⁰Ne nanó rá núj che'é sayuun, tzaj ne niha' rá núj rihaan Diose uún a. Ne síi nique me núj, tzaj ne avii sa' doj que'ee yuvií, 'yaj núj a. Ne taj si'yaj núj, tzaj ne cunudanj chumií nihánj me si'yaj núj a.

Nana nihánj taj xna'anj se vaa me rá Pabló cunū 'ee rá nij síi man Corinto ni'yaj nij so' man nij tuvi' Pabló a

¹¹Dan me se nihánj me cataj xna'anj 'unj rihaan soj sij man chuman' Corinto daj vaa nimán núj a. Dan me se ne'en soj se vaa 'ee ndo'o rá núj man soj á. ¹²Nuveé che'e se vaa qui'yaj núj me nanó rá soj ma'. Maan che'é se ne nucuaj rá soj man núj ro', che'é dan nanó rá soj adonj. ¹³Daj se uun rá nii ne'en nii ta'níi nii ro', danj vaa uun raj ne'enj man soj, ne che'é dan cataj xna'anj 'unj rihaan soj se vaa, ase vaa qui'yaj núj che'é soj ro', danj qui'yaj uún soj che'é núj, ne gaa nucuaj rá soj man núj á.

Nana nihánj taj xna'anj se vaa no xcúun ní' tanáj ní' chrej chi'ii, ne cunū sa' nimán ní' rihaan Diose a

¹⁴Se guun guun tuvi' soj ga nij síi ne amán rá ni'yaj man Jesucristó ma'. Se guun qui'yaj soj ndaa vaa 'yaj nij so' ma'. Asa' ca'vee cuyaan gaa rej rangá' ga rej rmi', rá soj ga. Che'é dan, asa'

ca'vee guun tuvi' síi me rá qui'yaj sa' ga síi me rá qui'yaj cacun', rá soj ga. ¹⁵Asa' ca'vee cuyaan gaa rá Jesucristó ga síi chree, rá soj ga. Ne ca'vee cuyaan gaa rá síi amán rá ni'yaj man Diose ga síi na'vej rá cuchuman rá, rá soj na'. Taj ma'. ¹⁶Ne xa' ní' sij noco' man Diose, tzaj ne asa' ca'vee cunū chre' ní' ga ya'anj cacój yuvií, rá soj ga. Xa' ya'anj cacój yuvií, tzaj ne ne vaa i'na' yo' ma'. Ne xa' Diose, tzaj ne síi vaa i'na' me so', ne ne so' nimán ní' ei. 'O cuyaan vaa nana nihánj ga nana ca'mii Diose gaa naá gaa cataj Diose:

—Cayáan 'unj ga nij so', ne cachee 'unj ga nij so', ne guún 'unj Diose noco' nij so', ne guun nij so' yuvií tumé 'unj man a —taj Diose gaa naá che'é ní' sij noco' man so' a.

¹⁷Ne cataj uún Diose rihaan ní' sij noco' man so':

—Che'é dan guun yanij soj rihaan nij síi chi'ii yo', ne a 'ó se chi'ii se qui'yaj soj, gaa ne nacaj 'unj man soj, ¹⁸ne guun Rej soj manj, ne guun soj ta'nij a. Veé danj síj nana cataj xna'anj 'unj sij 'nij ra'a man soj rihaan soj, ne sij guun nucuaj qui'yaj nu' nana nihánj mej adonj —taj uún Diose rihaan ní' a.

7 Dan me se nu' nana nihánj nana ca'mii ya Diose gaa naá ro', ca'mii Diose nana yo' rihaan ní', tinuj, nocoj. Che'é dan quirii yanij ní' man cunudanj se chi'ii qui'yaj ní' asij rque do', man cunudanj se chi'ii man nimán ní' do', ne gaa cuj nimán ní' á. Ne naqui'yaj sa' inanj ní' nimán ní', che'é se uxrá aráj cochroj ní' rihaan Diose á.

Nana nihánj taj xna'anj se vaa
guun niha' rá Pabló cuno so'
nana se vaa cuno nij síf man
Corinto se-nana Pabló a

²Me rá núj ve'é ca'mii soj ga núj á.
'O se a 'ó soj ne qui'yaj chi'ii núj
man ma'. A 'ó soj ne tiha' yu'unj
núj man ma'. ³Dan me se nuveé
che'e se me rá 'unj cuta' 'unj cacun'
xráá soj me a'mij danj ma'. 'O se aj
cataj xna'anj 'unj rihaan soj se vaa
'ee uxrá rá núj man soj, ne ca'vee
se gaa 'ina' ní' do', ca'vee se cavii'
ní' do', tzaj ne yo'o gaa 'ee rá núj
man soj nanj adonj. ⁴Inanj nucuj
ndo'o rá 'unj ni'yaj 'unj man soj se
vaa ve'é qui'yaj soj, ne niha' ndo'o
rá 'unj ni'yaj 'unj man soj, ne nda'
se sayuun ran' núj, tzaj ne uun niha'
ndo'o raj adonj.

⁵Dan me se ca'anj núj estadó
Macedonia, tzaj ne taj se 'yá' cane
sa' núj a ma'. 'O se qui'yaj ndo'o nii
sayuun man núj, ne vaa yuvií ca'mii
cunu' ga núj, ne cuchu'vi' ndo'o
núj a. ⁶Tzaj ne Diose me síf racuíj
ndo'o man nij síf ni'yanj nimán, ne
dan me se racuíj ndo'o Diose man
núj se vaa ca'na' tinú' Titó rihaan
núj, qui'yaj Diose, ne cunuu cuij rá
núj, qui'yaj so' a. ⁷Ne veé uún so'
me síf cataj xna'anj rihaan núj se
vaa guun niha' rá so' quene'en so'
man soj, ne cataj xna'anj so' se vaa
me ndo'o rá soj quene'en soj man
núj do', se vaa nanó rá soj che'é síf
qui'yaj cacun' 'nij sca'núj soj do', se
vaa niha' rá soj ca'mii sa' soj che'é
núj do', ne che'é dan doj a guun
niha' raj adonj.

⁸Dan me se nda' se quinanó rá
soj, qui'yaj yanj cartá ca'néj, tzaj ne

cunaj qui'yáj, raj ei. 'O se quinanó
rá soj che'é se cataj xna'anj 'unj
che'é cacun' tumé soj, tzaj ne ne'én
'unj cuano se vaa ya quinanó rá
soj doj güii, qui'yaj yanj cartá
yo' chuguanj. Dan me se ne guun
niha' raj gaa cachronj nana nucuj
yo' rihaan soj ma'. ⁹Tzaj ne yaj
me se guun niha' raj, ne nuveé
che'e inanj se quinanó rá soj me
guun niha' raj ma'. Che'é se tanáj
soj cacun' tumé soj, ne canicaj
nimán soj ro', che'é dan guun niha'
raj adonj. 'O se quinanó rá soj, ne
canicaj nimán soj ndaa vaa me rá
Diose qui'yaj soj, ne che'é dan ne
quiran' soj sayuun, qui'yaj núj a ma'.
Tananj a cavii sa' soj doj, qui'yaj
núj adonj. ¹⁰'O se sese quinanó rá
ní' ndaa vaa me rá Diose qui'yaj ní',
ne canicaj nimán ní', ne cavii sa'
ní', ne guun rá ní' se vaa sa' qui'yaj
Diose che'é ní' adonj. Tzaj ne sese
quinanó rá ní' ndaa vaa nanó rá
nij síf man rihaan chumií nihánj,
ne quirí' nu' nimán ní' nu' cavii nu'
ca'anj nanj adonj. ¹¹'O se xcaj soj
cuentá se vaa ve'é ndo'o qui'yaj soj,
che'é se quinanó rá soj che'é cacun'
qui'yaj soj, qui'yaj Diose á. 'O se
cunaj ca'mii soj che'é nana ca'mii
núj do', ne niha' rá soj ni'yaj soj
cacun' tumé yuvií 'nij sca'núj soj
do', caráj cochroj ndo'o soj ni'yaj
soj Diose do', guun rá soj quene'en
soj man núj do', guun niha' rá soj
qui'yaj soj sayuun man síf qui'yaj
cacun' do' a. Nu' nihánj qui'yaj soj,
tihaan soj se vaa nuveé sij tumé
cacun' me ma'an soj ma'. 'O se síf
sa' me soj nanj ei.

¹²Nuveé che'e síf tumé cacun'
me qui'yáá 'unj yanj cartá yo' ma'.

Nuveé che'e sís qui'yaj so' cacun' rihaan me qui'yáá 'un̄j yan̄j cartá yo' ma'. 'O se qui'yáá 'un̄j yan̄j cartá yo' che'é se guun rá 'un̄j xcaj ma'an̄ soj cuentá se vaa niha' rá ma'an̄ soj cun̄o soj nana ca'mii núj rihaan soj, che'é se noco' nu' ní' man Diose adonj. ¹³Ne che'é se vaa qui'yaj soj ro', che'é dan guun niha' rá núj nan̄j adonj.

Ne dan me se guun niha' rá núj che'é se cunuu cuij rá sís cu'naj Titó ne guun niha' rá so', qui'yaj soj a. ¹⁴Dan me se ca'mii 'un̄j nana sa' rihaan sís cu'naj Titó che'é soj, ne quisij ya nu' nana ca'mii 'un̄j rihaan so' che'é soj vaa ei. Dan me se ya vaa nu' nana a'mii núj rihaan soj, ne ya vaa nana ca'mii núj rihaan Titó, ne che'é dan taj a yo'ó chrej na'aj nó rihaan 'un̄j ma'. ¹⁵Ne nuu rá sís cu'naj Titó se vaa uxrá ve'é cun̄o soj nana cataj xna'an̄j so' rihaan soj, ne uxrá caráj cochroj soj rihaan so' asij cuchi' so' rihaan soj, ne cuchu'vi' soj caxrii yuvaa so' man soj a. Che'é dan uxrá doj 'ee rá so' man soj chuguan̄j. ¹⁶Guun niha' rá 'un̄j, che'é se ca'vee gāa nucuaj yá ya 'un̄j man soj adonj.

Nana niha'n̄j taj xna'an̄j daj qui'yaj nij sís man̄ Corinto, ne quiriī nij so' sa'an̄j rihaan nij sís man̄ Jerusalén a

8 Ne cataj xna'an̄j núj rihaan soj che'é se luj qui'yaj Diose che'é nij sís sa' noco' man Diose man̄ estadó Macedonia, tinuj, nocoj. ²Dan me se quiran' uxrá nij so' sayuun, tzaj ne guun niha' uxrá rá nij so', ne nda' se sís nique ndo'o me nij so', tzaj ne guun niha' rá nij so' quiriī nij so' sa'an̄j rihaan tinúú

nij so' sís nique a. Nda' rá se 'yaj sís ru'vee 'yaj nij so' nan̄j adonj.

³Dan me se cavii raa ma'an̄ nij so' rquē nij so' nu' se vaa guun nucuaj nij so' rquē nij so' ei. Nuveé sij quirii sa'an̄j me nij so' vaa, tzaj ne quirii nij so' noco sa'an̄j adonj. ⁴Ne cachíin̄ ni'yaj uxrá nij so' rihaan núj se vaa qui'yaj núj se ndo'o ca'vej núj qui'yaj nij so' ndaa vaa qui'yaj yo'ó tinúú ní' sís quirii sa'an̄j rihaan yo'ó nij sís sa' noco' man Diose, ⁵ne doj a qui'yaj nij so' rihaan se vaa me rá núj qui'yaj nij so' nan̄j chuguan̄j. Dan me se asino yaan̄ guun rá nij so' qui'yaj nij so' nu' se vaa me rá sís 'nij ra'a man ní' qui'yaj nij so', gaa ne guun rá uún nij so' qui'yaj nij so' nu' se vaa me rá núj qui'yaj nij so', ne dan me se sa' uxrá cun̄o nij so' rihaan Diose nan̄j adonj.

⁶Che'é dan cataj xna'an̄j núj rihaan sís cu'naj Titó se vaa cuchi' so' rihaan soj sij ne chuman' Corinto, ne cataj so' se vaa ase vaa qui'yaj nij sís man̄ estadó Macedonia ro', dan̄j gāa ca'vee qui'yaj ma'an̄ nij soj uún, gaa ne quisij quirii taran' soj sa'an̄j rihaan nij sís nique yo' ei. ⁷Dan me se 'yaj suun ndo'o nij soj nu' suun sa' adonj. Tzaj ne soj me se veé dan̄j sís nucuaj ndo'o rá man Jesucristó me soj do', sís a'mii sa' me soj do', sís avii raa me soj do', sís niha' rá qui'yaj suun me soj do', sís 'ee rá man núj me soj do' ei. Che'é dan guun soj sís rii ndo'o sa'an̄j rihaan tinúú á.

⁸Se ca'né' 'un̄j suun rihaan soj daj qui'yaj soj ma'. Maan̄ se me rá 'un̄j xcaj 'un̄j cuentá sese ya ya 'ee rá soj tinúú soj ndaa vaa 'ee rá nij sís man̄ Macedonia tinúú nij so' a. ⁹'O

se aj ne'en soj se vaa qui'yaj ndo'o Jesucristó sij 'nij ra'a man ní' se luj che'é ní' á. Dan me se ru'vee ndo'o so' gaa cayáan so' rej xta', tzaj ne naqui'yaj nique so' man so' ne ca'na' so' rihaan chumi nihánj che'é ní', gaa ne che'é se danj qui'yaj so' ro', che'é dan cavii sa' doj ní' nanj adonj.

¹⁰Maan se cataj xna'anj 'unj se vaa me raj qui'yaj soj á. Ne'en soj se vaa yo' cachén qui'yaj suun ndo'o soj, ne guun che'e soj racuíj soj man nij síi nique, ne che'é dan cavii sa' soj doj, sese ¹¹tinavij soj suun guun che'e soj ei. Dan me se ase vaa ya ya guun niha' rá soj racuíj soj asij tacóo gaa guun che'e soj ro', veé danj guun rá soj tinavij soj nu' suun yo', ne racuíj soj sa'anj guun nucuaj soj man nij síi nique ei.

¹²Sese ya ya rii nimán soj rque soj sa'anj yo', ne guun niha' rá Diose nacaj Diose sa'anj guun nucuaj soj rque soj a. Se cataj Diose rque soj doj sa'anj, sese se guun nucuaj soj qui'yaj soj danj ma'. ¹³Nuveé che'e se me rá nuj cunuu nique soj ne cunuu ru'vee yo'ó yuvií me a'mii nuj danj ma'. 'O se me rá nuj cuyaán gaa nu' nij tinuj ní' adonj.

¹⁴Maan se cuano nihánj ro', vaa ndo'o sa'anj rihaan soj, ne nique ndo'o yo'ó tinúú ní', ne che'é dan no xcúún soj racuíj soj man nij so' ei. Ne xraj, ne cachiin sa'anj rihaan soj, ne sese vaa sa'anj rihaan yo'ó tinúú ní', ne racuíj nij so' man soj, gaa ne cuyaán gaa nij tinuj ní' a. ¹⁵Ne ase vaa nana nihánj ro', danj vaa nana no rihaan danj Diose che'é nij yuvií israelitá, taj yo': "Ne quinaj se chá rihaan síi vaa ndo'o se chá

rihaan ma'. Tananj uún, ne ne cachiin se chá rihaan síi vaa doj se chá rihaan ma'", taj nana yo' a.

¹⁶Nago' uxrá nuj graciá rihaan Diose, che'é se ase vaa me ndo'o rá nuj racuíj nuj man soj ro', danj vaa guun ndo'o rá síi cu'naj Titó racuíj so' man soj, qui'yaj Diose chuguanj. ¹⁷Dan me se cuno so' nana cataj xna'anj nuj rihaan so' se vaa ca'anj so' chiháan soj, tzaj ne guun niha' rá ma'an so' racuíj so' man soj, ne che'é dan quirii nimán so' ca'anj so', ne dan me se ca'anj so' chiháan soj a.

¹⁸Ne cuchí' yo'ó tinúú ní' ga síi cu'naj Titó, ne yo'ó so' ro', me síi a'mii natáj ndo'o se-nana Diose nana sa', ne che'é dan ve'é a'mii taran' nij síi amán rá ni'yaj man Jesucristó ni'yaj nij so' man so' ei.

¹⁹Ne ca'ne' taran' nij síi amán rá ni'yaj man Jesucristó suun rihaan so' ca'anj so' ga nuj racuíj so' man nuj tajuachén nuj sa'anj yo' rihaan nij síi nique yo', gaa ne uxrá ve'é ca'mii yuvií che'é síi 'nij ra'a man ní', ne guun niha' doj rá ma'an nuj qui'yaj suun nuj suun yo' chuguanj. ²⁰Tzaj ne na'vej rá nuj cataj yuvií se vaa caxrój yuve nuj ta'aj sa'anj ma'. ²¹'O se nuchruj raá nuj daj qui'yaj nuj ne guun niha' rá síi 'nij ra'a man ní' ni'yaj so' man nuj, ne guun niha' rá yuvií uún ni'yaj nij yuvií man nuj adonj.

²²Ne ca'nej uún nuj man yo'ó tinúú ní' ga roj so' á. Guun que'ee uxrá quene'en nuj se vaa sij ya ya me rá qui'yaj suun me so', ne yaj ro', guun ya rá so' se vaa ya ya racuíj soj man nij síi nique, ne che'é dan niha' doj rá so' qui'yaj suun so'

che'é soj nanj adonj. ²³Dan me se xa' tinú' Titó, tzaj ne sí' 'yaj suun ga 'unj me so', 'yaj suun so' che'é ma'an soj, ne yavíj roj tinúú ní' ro', sí' cune' nij sí' amán rá ni'yaj man Jesucristó cutumé sa'anj yo' me roj so', ne ve'é ca'mii yuvii che'é Jesucristó, qui'yaj roj so' nanj adonj. ²⁴Che'é dan gaa 'ee rá soj man nij so', ne ve'é ndo'o qui'yaj soj ga nij so', gaa ne quisij ya 'unj nana ve'é ca'mii núj che'é soj rihaan nij so', ne quene'en taran' nij sí' amán rá ni'yaj man Jesucristó daj qui'yaj soj ei.

9 Taj che'é cataj xna'anj 'unj rihaan soj che'é sa'anj quirii soj rihaan nij sí' sa' noco' man Diose ma'. ¹O se aj ne'én 'unj se vaa guun niha' rá soj quirii soj sa'anj rihaan nij so', ne ve'é ca'mii 'unj rihaan nij tinúú ní' sí' man estadó Macedonia che'é soj, cataj 'unj: "Yo' cachén ro', guun che'e nij sí' man estadó Acaya quirii nij so' sa'anj rihaan nij sí' sa' noco' man Diose adonj", taj 'unj che'é soj, gaa ne guun niha' doj rá que'ee nij so' quirii ma'an nij so' sa'anj a.

³Tzaj ne ca'nej 'unj nij tinúú ní' cuchi' nij so' rihaan soj, ne racuíj nij so' man soj qui'yaj soj nu' se vaa cataj xna'anj 'unj che'é soj rihaan nij sí' man estadó Macedonia a. Me rá 'unj racuíj nij so' man soj naqui'yaj chre' soj sa'anj yo', gaa ne quisij ya nu' nana ca'mii núj che'é soj, raj a. ⁴O se sese cuchi' ta'aj nij sí' man estadó Macedonia chiháan soj ga núj, ne sese xcaj nij so' cuentá se vaa taj vaj sa'anj nuu chre' qui'yaj soj, ne guun na'aj uxrá núj ei. Ne guun na'aj doj ma'an soj

che'é nana ca'mii núj se vaa guun ya rá núj se vaa quirii soj sa'anj adonj.

⁵Che'é dan guun rá núj se vaa ca'nej núj man nij tinúú ní' cuchi' nij so' rihaan soj chuguanj. Dan me se asino yaan cuchi' nij tinúú ní' rihaan soj, ne racuíj nij so' man soj naqui'yaj chre' soj sa'anj yo', ne asa' cuchi' núj, gaa ne aj cunuu chre' sa'anj yo' a. 'O se danj qui'yaj soj, gaa ne se gaa nanj guun rá nij sí' man Macedonia se vaa na'vej rá soj qui'yaj soj se vaa cataj soj a. 'O se quene'en nij so' se vaa ya me rá soj qui'yaj suun soj nu' suun yo' ei.

⁶Dan me se ne'en soj se vaa sí' unô doj tzin' 'núú ro', doj tan' quirii so', ne sí' unô nocoo uxrá 'núú ro', nocoo uxrá tan' quirii so', ne ase vaa ran' sí' unô 'núú ro', danj quiran' soj che'é sa'anj rque soj vaa adonj. ⁷Xcaj yo'o yo'o soj cuentá me daj sa'anj rque yo'o soj, ne se quinanó rá soj che'é sa'anj rque soj mei. Se cataj soj se vaa maan che'é se no xcúún soj rque soj sa'anj, che'é dan rque soj ma'. 'O se sí' niha' rá quirii sa'anj rihaan tinúú ro', 'ee rá Diose man so' adonj. Che'é dan inanj sa'anj rii nimán soj ro', go' soj á. ⁸Ne guun nucuj Diose rque ndo'o Diose nu' se sa' man soj, ne ca'vee se me ma'an sayuun quiran' soj, tzaj ne niganj nicaj soj nu' se cachijn man soj, ne guun nucuj soj qui'yaj soj nu' suun sa' ca'ne' Diose rihaan soj chuguanj. ⁹Ase vaa nana nihánj vaa nana no rihaan danj Diose, taj yo': "Sí' niha' rá racuíj man nij sí' nique ro', daj chihaa míj se quini'yón Diose se sa' qui'yaj so' a ma'", taj danj Diose a. ¹⁰Dan me se Diose me sí' rque 'núú

rihaan síi unô naa, ne Diose me síi rque se chá rihaan síi na'aan rque, ne cavii sa' uxrá nij tinúú ní' che'é se sa' qui'yaj soj, qui'yaj uún Diose ei. ¹¹Ne me a' se sa' nīcaj soj, gaa ne guun niha' doj rá soj racuúj soj man tinúú ní', ne nago' tinúú ní' graciá rihaan Diose che'é se vaa rque soj sa'anj man núj tacuachén núj rihaan nij so' ei.

¹²Ne xa' suun qui'yaj suun ní' che'é tinúú ní', tzaj ne nuveé inanj suun qui'yaj suun ní' yan caraa rque nij síi sa' noco' man Diose me yo' ma'. 'O se suun qui'yaj suun ní' yan nago' ndo'o yuvii graciá rihaan Diose me suun yo' adonj. ¹³Ne quene'en nij yuvii se vaa ya uno soj se-nana Jesucristó nana sa' noco' ní', ne quene'en nij yuvii se vaa niha' rá soj rque soj si'yaj soj man nij síi sa' yanj chuman' Jerusalén do', man taran' nij tinúú ní' do', ne che'é dan guun ya rá nij so' se vaa ya ya sij noco' man Diose me soj, ne ve'é uxrá ca'mii nij so' che'é Diose a. ¹⁴Ne cunuu 'ee rá ma'an nij tinúú ní' man chuman' Jerusalén man soj, ne cachinj ni'yaj nij so' rihaan Diose che'é soj, che'é yan uxrá racuúj Diose man soj qui'yaj suun soj che'é nij so' nanj ei. ¹⁵Nago' uxrá ní' graciá rihaan Diose che'é se ve'é uxrá qui'yaj Diose che'é ní', ne daj chihaa mīj se guun nucuaj ní' cataj ní' nu' se vaa qui'yaj Diose che'é ní' a ma'.

Nana nihánj taj xna'anj se vaa no xcuún nij síi man Corinto cunō nij so' rihaan Pabló, ne se cuno nij so' rihaan nij síi tiha' yu'unj a

10 Xa' 'unj sij cu'naj Pabló, tzaj ne me rá 'unj

gaa 'unj ndaa rá se vaa ma'an Jesucristó adonj. Dan me se na'vej rá 'unj caxrii yuvaa 'unj man soj ma'. Maan se ve'é inanj ca'mij ga soj, raj a. Ne'en soj se vaa vaa yuvii 'nij sca'núj soj taj se vaa ve'é uxrá a'mii 'unj rihaan soj gaa nicún' 'unj rihaan soj, tzaj ne axríj yuvaa 'unj man soj gaa nicun' yaníj 'unj a. Danj tu'va nij yuvii yo', tzaj ne cuano nihánj me cataj xna'anj 'unj rihaan soj ²se vaa qui'yaj soj se ndo'o, ne se qui'yaj tuchi' soj cumán soj, ne asa' cuchí' 'unj, gaa ne se caxríj yuvaa 'unj man soj man ruguanj. Ya quisij rá 'unj caxrii yuvaa 'unj man nij síi taj se vaa inanj 'yaj núj se vaa me rá nee man núj qui'yaj núj nanj á. Tzaj ne taj che'é caxrii yuvaa 'unj man ma'an soj, sese ve'é qui'yaj soj ma'.

³Dan me se vaa i'na' nee man núj cuano, tzaj ne ne unu' ma'an nee man núj ga síi chree ma'. ⁴Xa' se nucuaj núj, tzaj ne nuveé se nucuaj man rihaan chumii nihánj me yo' ma'. 'O se se nucuaj rque ma'an ya Diose man núj me yo' adonj. Che'é dan guun nucuaj núj qui'yaj canaán núj rihaan cunudanj nij síi me rá cunu' ga Diose, ne dan me se tiri' núj nana tiha' yu'unj nana avii raá yuvii, ⁵ne tiri' núj nu' nana aráán chrej rihaan yuvii cunō nij yuvii se-nana Diose, gaa ne guun rá nij yuvii cunō nij yuvii rihaan Jesucristó, qui'yaj núj a. ⁶Ne asa' cuno ma'an soj rihaan Diose, ne guun nucuaj núj qui'yaj núj sayuun man cunudanj nij tuvi' soj síi na'vej rá cunō rihaan Diose ei.

⁷Dan me se ni'yaj sa' soj man núj, ne xcax soj cuentá daj vaa núj,

ne sese vaa yo'ō tuvi' soj me rá se vaa ya ya noco' so' man Jesucristó, ne xcaj so' cuentá se vaa ase vaa noco' so' man Jesucristó ro', ta'nga' danj vaa noco' ma'an núj uún man Jesucristó nanj adonj. ⁸Dan me se ne'en soj se vaa ca'ne' sí' 'nij ra'a man ní' suun rihanj, ne veé dan me se na'vej rá so' tiri' 'unj man soj ma'. 'O se me rá so' cavii' sa' soj doj qui'yaj nanj adonj. Ne ca'vee se ve'é ca'mij che'é suun atá 'unj, tzaj ne se guun na'aj 'unj daj chihaa mǐj ma'. 'O se ma'an ya sí' 'nij ra'a man ní' ca'ne' suun rihanj se vaa ya no xcúnj ca'nej suun rihaan soj se vaa naqui'yaj sa' soj doj nimán soj adonj.

⁹Dan me se na'vej uxrá rá 'unj guun rá soj se vaa maan che'é se me rá 'unj tuchu'ví' 'unj man soj me a'née 'unj nij yanj cartá rihaan soj a mei. ¹⁰'O se ne'en soj se vaa cataj ta'aj nij sí' 'nij sca'núj soj se vaa nda' se nana nucuaj achrón 'unj rihaan yanj cartá, tzaj ne gaa nicún' 'unj rihaan soj, ne ne guun nucuáá 'unj ca'mii sca' 'unj rihaan soj, taj nij so' a. Maan se taj yu'vee nó nana a'mii 'unj rihaan soj gaa nicún' 'unj rihaan soj, taj nij so' a. ¹¹Tzaj ne xcaj nij sí' a'mii danj cuentá se vaa ase vaa nana achrón núj rihaan yanj cartá gaa nuvi' núj yáan ga soj ro', ta'nga' danj gaa suun qui'yaj suun núj asa' cuchi' núj rihaan soj adonj.

¹²Dan me se xa' nij sí' a'mii danj, tzaj ne taj nij so' se vaa sa' uxrá vaa ma'an nij so', ne che'é dan se quisíj rá núj cataj núj se vaa 'yaj nij so' ndaa vaa 'yaj ma'an núj a. 'O se ne'en núj se vaa nuveé sij

acaj cuentá me nij so' ma'. 'O se ma'an nij so' taj se vaa cunudanj yuvií 'yaj tucuáán noco' nij so' ro', me sí' sa', ne taj uún nij so' se vaa ma'an nij so' me sí' sa' doj rihaan yo'ó nij yuvií noco' tucuáán noco' ma'an nij so', ne inanj danj tu'va nij so', ¹³tzaj ne daj chihaa mǐj se ca'mii xta' núj ndaa vaa tu'va nij so' danj ma'. Maan se inanj che'é suun ca'ne' ma'an Diose rihaan ma'an núj me ca'mii núj a. Ne Diose me sí' ca'ne' suun rihaan núj nata' núj se-nana Diose ndaa rihaan ma'an soj nanj adonj.

¹⁴Dan me se ne 'anj núj qui'yaj suun núj rej na'vej rá Diose ca'anj núj ma'. 'O se me rá Diose cuchi' núj rihaan soj cataj xna'anj núj se-nana Jesucristó nana sa' rihaan soj, ne danj qui'yaj núj, ne asino núj me sí' cataj xna'anj se-nana Jesucristó rihaan soj nanj adonj. ¹⁵Dan me se se ca'mii xta' núj che'é se vaa qui'yaj yo'ó yuvií ma'. Se cataj núj se vaa ma'an núj me sí' qui'yaj se vaa qui'yaj suun yo'ó yuvií ma'. Ne nó xcúún núj qui'yaj núj danj ma'. Maan se na'vij ndo'o núj se vaa cuchuman doj rá soj ni'yaj soj man Diose, gaa ne uxrá doj qui'yaj suun núj sca'núj soj, ndaa vaa me rá Diose qui'yaj núj, ¹⁶gaa ne ndaa guun nucuaj núj cataj xna'anj núj se-nana Diose nana sa' rihaan nij yuvií man yo'ó chuman' gan' doj uún a. Tzaj ne taj che'é cataj núj se vaa ma'an núj me sí' qui'yaj se vaa qui'yaj suun yo'ó so' a ma'.

¹⁷'O se sí' me rá ca'mii sa' che'é ma'an ro', no xcúún so' cataj so' se vaa sa' qui'yaj so' canoco' so'

man síi 'nij ra'a man ní' ei. ¹⁸'O se sese cataj yo'o so' se vaa ma'an so' qui'yaj sa', ne taj se 'yaj ma'. Tzaj ne sese cataj síi 'nij ra'a man ní' se vaa sa' qui'yaj so', ne ya ya sa' qui'yaj so' chuguanj.

11 Me rá 'unj ca'vej rá soj ca'mii snuj 'unj doj rihaan soj ei. 'O se danj vaa ma'an, tzaj ne 'o se caraa x'naa soj doj chuguanj. Dan me se yo'o danj qui'yaj soj nanj á. ²Dan me se ase vaa me ndo'o rá Diose cutumé Diose man soj ro', danj vaa me rá 'unj cutumé 'unj man soj ei. 'O se ase vaa yo'o chana yaan taj cacun' tumé ro', danj vaa cunudanj nij soj rihaan 'unj, ne cataj 'unj rihaan Jesucristó se vaa ya nacaj so' man soj canoco' soj man orún' so', taj 'unj rihaan so' ei. ³Tzaj ne chu'ví' 'unj se vaa ase vaa tiha' yu'unj xcuáa man chana cu'naj Eva gaa naá ro', danj gaa tiha' yu'unj síi chree man soj, ne se guun nucuaj soj xcaj sa' soj cuentá, gaa ne tanáj xco soj man nana sa' nari' soj gaa canoco' soj man Jesucristó, raj nanj adonj. ⁴'O se ca'vee se ca'na' me ma'an yo'ó so' rihaan soj, ne ca'vee se nata' so' yo'ó nana rihaan soj che'é Jesucristó, ne ca'vee se ino doj gaa se-nana so' ga se-nana núj, tzaj ne nuveé sij rihuun rá me soj a ma'. Ase ra'yanj tanáj xco soj Nimán Diose canoco' soj yo'ó nana xee. ⁵Taj che'é tiha' yu'unj nij síi ca'na' man soj ma'. 'O se sij sa' ndo'o me nij so', rá soj, ne apóstol cune' Jesucristó man me nij so', rá soj, tzaj ne nuveé sij sa' doj me nij so' rihaan 'unj, rá 'unj a ma'. ⁶Nda' se ataa nari' sa' 'unj ca'mii natáj

'unj rihaan soj, tzaj ne aj ne'en soj se vaa sij avii raa mej, ne nu' se vaa qui'yaj núj ve'é qui'yaj núj, quene'en cunudanj soj nanj adonj.

⁷Ne'en soj se vaa ne ca'nee 'unj sa'anj man soj gaa ca'mii natáj 'unj se-nana Diose nana sa' rihaan soj ma'. Ne dan me se nuu niqué 'unj doj, tzaj ne cavii sa' soj doj adonj. Che'é dan nij qui'yáa 'unj, rá soj na'. Cacun' me se vaa qui'yáj, rá soj na'. ⁸Ne nicaj 'unj sa'anj rqué nij síi amán rá ni'yaj man Jesucristó síi man yo'ó chuman', ne cutún' 'unj sa'anj yo' yan guun nucuáa 'unj qui'yaj suun 'unj che'é soj nanj adonj. ⁹Ne gaa cayáan 'unj ga soj, ne gaa cachiin rasuun mán 'unj, ne a 'ó rasuun ne cachinj 'unj man soj a ma'. Maan se nij tinúú ní' nij síi ca'na' estadó Macedonia ro', rqué nij so' nu' se vaa cachiin manj, ne dan me se ne caraa chrúú 'unj a doj rihaan soj a ma'. Dan me se veé danj qui'yáj rej rihaan, ne se caráj chrúj rihaan soj, raj man adonj.

¹⁰Che'é se yanj Jesucristó ga 'unj, che'é dan ne'en soj se vaa ya vaa nana a'mii 'unj rihaan soj, ne cataj xna'anj 'unj rihaan soj cuano se vaa se guun daj chihaa míj cataj yuvi man estadó man soj se vaa quita'aj se-sa'anj soj ma'. ¹¹Me che'é tu'vaj danj, rá soj ga. Danj tu'vaj che'é se ne 'ee raj man soj, rá soj na'. Taj ma'. 'O se Diose me síi ne'en se vaa ya ya 'ee rá 'unj man soj ei.

¹²Tzaj ne ne'en soj se vaa me rá yo'ó nij so' cataj nij so' se vaa 'o cuyaan vaa se 'yaj núj ga se 'yaj nij so', ne che'é dan ase vaa 'yáa 'unj cuano ro', ta'nga' danj qui'yáa 'unj

xraj, ne se ca'néj 'unj sa'anj man soj ma'. Ne se ca'vee cataj nij so' se vaa 'o cyaan 'yaj nij so' ga núj a ma'. ¹³Dan me se taj nij so' se vaa me nij so' apóstol cune' Jesucristó man nata' se-nana so', tzaj ne a'mii ne nij so', ne dan me se 'yaj suun nij so' rihaan soj, tzaj ne tiha' yu'unj nij so' man soj nanj adonj. Ne ase vaa apóstol cune' Jesucristó man ro', danj vaa nij so' rihaan soj a. ¹⁴Tzaj ne taj se 'yaj sese cuchumán rá soj ni'yaj soj man nij so' ma'. 'O se ma'an síi chree cu'naj Satanás naqui'yaj ino man, ne naqui'yaj síi chree yo' man yo' yo'o se-mozó Diose chuguun ndo'o, ne tiha' yu'unj so' man soj nanj adonj. ¹⁵Ne ase vaa 'yaj síi chree ro', danj 'yaj uún nij so' a. Che'é dan, nuveé se ya'anj tiha' me yo', sese ne'en nij síi 'yaj suun che'é síi cu'naj Satanás qui'yaj nij so' danj a ma'. Ca'vee natuná nij so' man ma'an nij so' guun nij so' síi 'yaj suun che'é rej cunuu sa' nimán yuvií ei. Tzaj ne che'é se 'yaj ndo'o nij so' sayuun ro', che'é dan uxrá quiran' nij so' sayuun nu' cavii nu' ca'anj adonj. ¹⁶Dan me se cataj xna'anj uún 'unj rihaan soj se vaa se guun cataj soj se vaa sij snúu mé 'unj ma'. Ca'vee se sij snúu ya ya mé 'unj rá soj, tzaj ne ve'é naca'j soj manj, ne ve'é cunō soj nana ca'mij, ne ca'mii xta' 'unj doj che'é ma'anj ndaa ase vaa 'yaj yo'ó nij so' ei. ¹⁷(Nuveé nana rqué síi 'nij ra'a man ní' rihaan 'unj me nana nihánj nana ca'mii 'unj rihaan soj cuano ma'. Tananj che'é se snúu rma'anj, don ca'mii 'unj nana nihánj rihaan soj nanj ei.) ¹⁸Dan me se che'é se que'ee yuvií

a'mii xta' che'é se vaa qui'yaj ma'an nij so' ro', che'é dan ca'mii xta' ma'an 'unj doj rihaan soj gaa ei. ¹⁹'O se ne'en 'unj se vaa síi avii ndo'o raa me soj, rá ma'an soj, ne che'é dan ne ne'en soj se vaa sij snúu me nij síi ca'na' rihaan soj, ne che'é dan niha' rá soj ve'é cunō soj rihaan nij so' a. ²⁰Ne nda' se rii ta'nga' ndo'o nij so' rihaan soj do', nda' se a'néj nij so' nu' si'yaj soj do', nda' se tiha' yu'unj nij so' man soj do', nda' se sa' doj vaa nij so' rihaan soj rá nij so' do', nda' se ase vaa síi oxro xruu soj vaa nij so' do', tzaj ne ve'é uno soj rihaan nij so' á. ²¹Che'é dan guun na'aj núj doj tzin' rihaan soj, che'é se ne guun nucuaj núj qui'yaj núj se nij yo' rihaan soj a mei. 'O se che'é se ne quisij rá núj qui'yaj quij núj ro', che'é dan sa' doj vaa yo'ó nij so', rá soj asanj.

Ne nda' se nana snuj me nana nihánj, tzaj ne ase vaa quisij rá nij so' ca'mii xta' nij so' ro', danj gaa quisij rá ma'anj ca'mii xta' ma'anj rihaan soj ei. ²²Dan me se yuvií israelitá me nij so', taj nij so' na'. 'O se veé danj sij israelitá me ma'anj uún nanj á. Noco' xna'anj tuvi' nij so' ga síi cu'naj Abraham síi cane gaa naá, taj nij so' na'. 'O se veé danj sij noco' xna'anj tuvi' ga so' mej uún nanj ei. ²³'Yaj suun nij so' che'é Jesucristó, taj nij so' na'. 'O se veé danj qui'yaj suun gaa 'unj do', nanj á. 'O se nihánj me nana snuj cataj 'unj rihaan soj se vaa 'unj me síi 'yaj suun doj che'é Jesucristó rihaan nij so' nanj ei. Dan me se 'unj nihánj ro', me síi qui'nij doj taga' che'é Jesucristó rihaan nij so' do', uxrá go' nii cuartá xráa 'unj

che'é Jesucristó do', que'ee güii daj doj se cavi' 'un̄j che'é Jesucristó do', ²⁴quisíj 'un̄j ya quita'aa nij sí uun chij rihaan nij yuvií israelitá manj, ne icó xnu' ca'an̄j ya go' nij so' cuartá xráj a. ²⁵Va'n̄uj go' nii chruun xráj a. Ne yuun go' nii yahij manj a. Quisíj va'n̄uj quirí' rihoo vaj 'un̄j rihaan na ya'an̄j, ne ca'an̄j cunuú rihoo yo' rque na ya'an̄j, ne 'o güii 'o yan' quitáá 'un̄j rihaan na ya'an̄j cunuú ndo'o ya a. ²⁶Dan me se aj cachéé ndo'oj nu' nij chrej, ne vaa ndo'o sayuun quirán' 'un̄j rihaan chráá do', che'é sí ituú do', che'é nij sí israelitá ne noco' man Jesucristó do', che'é nij sí yaníj do', che'é yuvií yan̄j chuman' do', che'é nij yuvií yan̄j quij do', che'é na ya'an̄j do', che'é sí tiha' yu'un̄j manj se vaa tinúj me nij so' do' á.

²⁷Dan me se aj suun ndo'o quirán' 'un̄j rihaan nij sayuun, ne que'ee yan' ne ca'vee cotoj, ne ta'aj güii me se quina'aan ndo'o rquej, ne yo'ó ta'aj güii canacoó ndo'oj na, ne quisíj que'ee ndo'o ne quiríj chraa chaj, ne ta'aj güii me se go' ndo'o ya nuvij xráj, ne yo'ó ta'aj güii me se ne quirí' yá 'un̄j yatzíj caráán xráá 'un̄j uún, ne dan me se vaa cañj yá 'un̄j ndá' rasuun nan̄j á. ²⁸Tzaj ne se ca'mii 'un̄j che'é yo'ó sayuun quirán' 'un̄j a ma'. Maan se nihánj nanó rá 'un̄j che'é cunudañj nij sí amán rá ni'yaj man Jesucristó man 'o 'o chuman' a. ²⁹Sese ne nucuj nimán yo'ó tinúú ní', ne ase vaa ran' nimán so' ro', dan̄j ran' nimanj, ne sese qui'yaj yo'ó tinúú ní' cacun', ne uun na'aj uxrá ma'an̄j adon̄j.

³⁰Dan me se, sese me rá soj ca'mii xta' 'un̄j, tzaj ne in̄anj cataj

xna'an̄j yaj se vaa ne guun nucuj ma'an̄j qui'yaj suun ma'an̄j a ma'. ³¹Diose Rej Jesucristó sij 'nij ra'a man ní' ro', ne'en se vaa a'mii yá 'un̄j, ne ve'é uxrá ca'mii ní' che'é so' nu' cavii nu' ca'an̄j nan̄j ei. ³²Gaa ca'an̄j 'un̄j chuman' cu'naj Damasco ro', ne sí nicaj suun 'yaj suun che'é rey cu'naj Aretas ro', caráán so' rej atúj yuvií chuman', che'é yan guun rá so' quita'aa so' manj, ³³tzaj ne na'núj nij tuví' 'un̄j yo'ó ta'yaa nii taj chraan nicun' nu' anicaj tu'va chuman' yo', ne ca'née nij so' rá 'o scaa manj, ne tinanij nij so' rej xe' manj, ne dan me se curihan̄j 'un̄j chuman' yo', ne quinanii 'un̄j rihaan sí nicaj suun yo' ei.

12 Dan me se taj a doj se quirí' ní' che'é yan ca'mii sa' ní' che'é ma'an ní', tzaj ne nihánj me ca'mii 'un̄j che'é doj rasuun curuvi' rihan̄j ei. Ne cataj xna'an̄j 'un̄j che'é se vaa tihaan sí 'nij ra'a man ní' rihan̄j a. ²Dan me se ne'enj man 'o sí amán ndo'o rá ni'yaj man sí 'nij ra'a man ní' ei. Ne quisíj xca'an̄j yo'ó nicaj Diose man so', ca'an̄j so' rej xta', qui'yaj Diose, ne ndaa va'n̄uj xta' cavii so' ca'an̄j so' ei. Dan me se ma'an̄j me yo'ó ei. Tzaj ne ne ne'enj sese in̄anj nimanj cavii ni', ase nu' nee manj cavii ca'an̄j ni', ne ne'en uxraj ma'. Orún' Diose me sí ne'en daj vaa 'un̄j gaa cavii 'un̄j ca'an̄j 'un̄j a. ³⁻⁴Ne ne'én 'un̄j se vaa cavii 'un̄j ndaa rej sa' ndo'o yan̄j ma'an̄j Diose, qui'yaj Diose, ne cunó 'un̄j nana sa' ndo'o nana ne nó xcúún yuvií ca'mii yuvií a. Tzaj ne ne ne'enj sese in̄anj nimanj cavii ca'an̄j ni', ase nu' nee manj cavii ca'an̄j ni', ne ne'en yaj a mei. Orún'

Diose me síí ne'en daj vaa 'un̄j gaa cavii 'un̄j ca'an̄j 'un̄j ei.

⁵Dan me se ve'é ca'mij che'é se vaa quiran̄j nda' rasuun, tzaj ne se ca'mij che'é se vaa qui'yáj dan̄j ma'. Maan se inanj cataj xna'an̄j 'un̄j se vaa nuveé 'o síí sca' mej ma'.

⁶Dan me se ca'vee se ve'é ca'mij che'é ma'an̄j, tzaj ne se ca'mii snuj 'un̄j ma'. 'O se nana ya ca'mij á. Dan me se me rá 'un̄j xcaj yuvii cuentá che'é inanj daj vaa 'yáá 'un̄j ni'yaj nij so' do', che'é inanj nana a'mii 'un̄j uno nij so' do', gaa ne ca'vee xcaj sa' nij yuvii cuentá daj sij mé 'un̄j á. Tzaj ne taj che'é cataj xna'an̄j 'un̄j yo'ó nana rihaan nij yuvii a mei. Che'é dan se cataj xna'an̄j 'un̄j ⁷che'é cunudan̄j nij nana tihaan naca Diöse rihan̄j a mei.

Dan me se ne ca'vej rá Diöse ca'mii xtá' 'un̄j ma'. Che'é dan ca'vej Diöse qui'yaj síí chree cu'naj Satanás sayuun man nee man̄j, che'é rej se guun rá 'un̄j se vaa sij sa' ndo'o mej a. ⁸Ne quisíj va'nuj ya cachíin ni'yáá 'un̄j rihaan síí 'nij ra'a man ní' se vaa ca'nee so' sayuun yo' rihan̄j a. ⁹Tzaj ne 'o se cataj so' rihan̄j a:

—Ma'an̄j racuíj mán so', ne cavii sa' so' á. Che'é dan se ca'néj 'un̄j sayuun yo' rihaan so' ma'. 'O se che'é se vaa ninaj nee mán so' ro', che'é dan guun nucuáá 'un̄j racuíj 'un̄j mán so' qui'yaj suun so' adon̄j —taj síí 'nij ra'a man ní' rihan̄j a.

Che'é dan guun niha' rá 'un̄j cataj xna'an̄j 'un̄j se vaa ninaj 'un̄j, ne guun nucuaj Jesucristó racuíj so' man̄j qui'yaj sun̄j a. ¹⁰Dan me se che'é se ninaj 'un̄j do', che'é se

uun na'aj 'un̄j do', che'é se rán' 'un̄j sayuun do', che'é se 'yaj ndo'o nii sayuun man̄j do', che'é nu' se rán' 'un̄j che'é Jesucristó do', che'é dan guun niha' ndo'o raj chuguan̄j. 'O se che'é se síí ninaj mej ro', che'é dan guun nucuáj qui'yaj sun̄j nan̄j adon̄j.

¹¹Dan me se nda' rá se tu'va 'o síí snúu tu'vaj, tzaj ne ma'an̄j soj qui'yaj don tu'vaj dan̄j ca'mii snuj 'un̄j doj ei. 'O se ma'an̄j soj me síí no xcúun cataj se vaa sa' 'yáj ei. Nda' se taj yu'vee nó 'un̄j, tzaj ne nuveé sij sa' doj me yo'ó nij so' rihan̄j ma'. Dan me se sij sa' uxrá me nij so', ne ma'an̄j nij apóstol cune' ya ma'an̄j Jesucristó me nij so', rá soj, tzaj ne nuveé sij sa' doj me nij so' rihan̄j ma'. ¹²'O se 'un̄j me se suun sa' nocoo ya qui'yáj ni'yaj soj, ne suun sa' nocoo 'yaj nij apóstol cune' Jesucristó man me suun sa' qui'yáj ni'yaj soj, ne dan me se naqui'yaj naj ndo'o 'un̄j niman̄j, ne ne ca'ne' raj ga suun 'yaj suun sa' nocoo yo' ma'. ¹³'O se caraá x'naa soj doj rihan̄j sese nij ca'mij rá soj ei. Xa' 'un̄j, tzaj ne a doj ne naqui'yaj yaníj 'un̄j man soj ma'. 'O se orún' rasuun me naqui'yaj yaníj 'un̄j adon̄j. Ne ca'vej ya raj naqui'yaj chrúj rihaan soj ma'. Tzaj ne sese nij qui'yáj ne cachin̄j 'un̄j sa'an̄j rihaan soj, rá soj, ne caraá x'naa soj ei.

¹⁴Dan me se aj qui'yaj chuvii uún 'un̄j cuchí' 'un̄j rihaan soj, gaa ne quisíj va'nuj cuchí' 'un̄j rihaan soj, ne asa' cuchí' 'un̄j rej man soj, ne se ca'néj 'un̄j rasuun man soj ma'. Maan se me raj cunō sa' ma'an̄j soj rihan̄j ei. Dan me se ase vaa ta'níj vaa soj rihan̄j, ne ne nó xcúun

xnii caraa sa' xnii rasuun che'é
 rej xnii ma'. 'O se maan rej xnii
 no xcúun caraa sa' rasuun che'é
 ta'níi so' adonj. ¹⁵Guun niha' rá 'unj
 cutun' 'unj sa'anj che'é nimán soj, ne
 ndaa nimán yá 'unj me raj qui'yaj
 sunj che'é nimán soj chuguanj.
 Dan me se che'é se 'ee raj man soj,
 ne doj a rá soj chihá'. Me che'é
 'yaj soj danj ga. ¹⁶Dan me se ne
 ca'nee 'unj rasuun man soj ma'.
 Tzaj ne vaa yuvi cataj se vaa tiha'
 yu'unj uxrá 'unj man soj, ¹⁷ne cataj
 nij yuvi se vaa ca'née 'unj yo'ó
 so' cuchí' so' rihaan soj, ne racufj
 yo'ó so' manj tiha' yu'unj núj man
 soj, ne ca'néj núj rasuun rihaan soj,
 cataj nij yuvi adonj. ¹⁸Dan me se ya
 cataj xna'anj 'unj rihaan síi cu'naj
 Titó se vaa cuchí' so' rihaan soj, ne
 ca'née 'unj yo'ó tinúu ní' ca'anj ga
 so' á. Tiha' yu'unj síi cu'naj Titó
 man soj na'. Taj ma'. 'O se veé
 orún' Nimán Diose noco' núj ga síi
 cu'naj Titó, ne cuyaan qui'yaj síi
 cu'naj Titó ga 'unj nanj adonj.

**Nana nihánj taj xna'anj se vaa me rá
 Pabló tanáj nij síi man Corinto chrej
 chí'ii, ne se canó xcúun Pabló qui'yaj
 so' sayuun man nij síi tumé cacun' a**

¹⁹Dan me se che'é se chu'vi' ndo'o
 núj se vaa cuta' soj cacun' xráá
 núj me se ca'mii ndo'o núj nu' nana
 nihánj, rá soj na'. Taj ma'. 'O se
 ne'en Diose daj a'mii núj, ne che'é
 se sij noco' man Jesucristó me núj,
 ne ca'mii núj nu' nana nihánj che'é
 se 'ee rá núj man soj, ne me rá núj
 nari' sa' soj canoco' soj man Diose,
 tinuj, nocoj. ²⁰'O se chu'ví' 'unj
 doj tzin' se vaa cuchí' 'unj chiháan
 soj ne quene'enj se vaa ne 'yaj

soj ndaa vaa no xcúun soj qui'yaj
 soj, ne cataj soj se vaa ne 'yáá 'unj
 ndaa vaa me rá soj qui'yáá 'unj a.
 Chu'ví' 'unj se vaa quene'én 'unj se
 vaa guun yuvaa soj rihaan tinúu soj
 do', se vaa guun xcoj ruvaa rá soj
 ni'yaj soj tinúu soj do', se vaa caxrii
 yuvaa soj man tinúu soj do', se
 vaa cuxra' ta'aj soj man ma'an soj
 ne guun rá soj cunu' soj do', se vaa
 nano soj cuentó ne che'é tinúu soj
 do', se vaa ca'mii xta' soj do', se vaa
 gaa sayuun sca'núj soj do' chuguanj.
²¹Dan me se chu'vi' uún 'unj se
 vaa asa' cuchí' 'unj rihaan soj, ne
 guun na'aj ndo'o 'unj qui'yaj Diose
 che'é soj, ne quinano ndo'o rá 'unj
 che'é que'ee nij tinúu ní' nij síi
 tumé cacun', che'é se na'vej rá nij
 so' tanáj nij so' cacun' ne cunu sa'
 nimán nij so' a. 'O se yo'ó cutumé
 nij so' cacun' se vaa nij ndo'o 'yaj
 nij so' do', se vaa 'yaj nij so' cacun'
 ga yo'ó chana do', nanj ei.

13 Dan me se cuchí' uún 'unj,
 ne quisij va'núj cuchí' 'unj
 rihaan soj, ne sese vaa yo'ó tinúu
 soj síi tumé cacun', ne sese canicun'
 vij síi quene'en do', sese canicun'
 va'núj síi quene'en do', ne quirí'
 so' sayuun nanj á. ²Gaa quisíj vij
 cuchí' 'unj rihaan soj, ne cataj
 xna'anj 'unj rihaan soj se vaa sese
 cuchí' uún 'unj rihaan soj, ne se
 caráj x'naj quene'enj man síi qui'yaj
 cacun' ma'. Ne cuano nihánj me
 se nuví' 'unj ne rej man soj, tzaj ne
 cataj xna'anj uún 'unj rihaan soj se
 vaa ya ya qui'yáá 'unj sayuun man
 cunudanj nij síi tumé cacun' yo' ei.
³'O se ca'vee don ma'an soj me
 rá quene'en sese ya ya Jesucristó
 me síi rqué nana a'mii 'unj rihaan

soj ei. Xa' Jesucristó, tzaj ne nuveé sij ninaj me so' rihaan soj ma'. 'O se sij guun nucuaj ndo'o tumé man soj me Jesucristó ei. ⁴Dan me se ca'vej rá Jesucristó guun nucuaj doj yuvií rihaan so', ne cachrón nii man so' rihaan rcutze, tzaj ne guun nucuaj so' cunuu i'na' uún so', qui'yaj Diose, ne che'é se noco' núj man Jesucristó ro', che'é dan ase vaa síi ninaj vaa ma'an núj rihaan chumií nihánj, tzaj ne Diose ro', me síi rque se nucuaj man núj, gaa ne guun nucuaj núj ga Jesucristó qui'yaj suun núj ga nij soj nanj adonj.

⁵Xcaj ma'an soj cuentá sese ya ya noco' soj se-tucuanj Jesucristó ei. Ne'en soj se vaa yanj Jesucristó ga soj na'. Ase ne ne'en soj xa'. Ya ne Jesucristó ga soj, sese nuveé sij tiha' yu'unj me soj chuguanj. ⁶'O se amán ya raj, ne me raj quene'en soj se vaa nuveé sij tiha' yu'unj me núj man chuguanj. ⁷'O se achíin ni'yaj núj rihaan Diose se vaa a 'ó se chi'ii se qui'yaj soj mei. Nuveé che'e se me rá núj cataj yuvií se vaa sa' qui'yaj núj me achíin ni'yaj núj danj ma'. 'O se che'é se me rá núj qui'yaj sa' inanj soj, che'é dan achíin ni'yaj núj danj rihaan Diose ei. Ca'vee se cataj yuvií se vaa síi tiha' yu'unj me ma'an núj, tzaj ne yo'o qui'yaj sa' soj ei. ⁸'O se se guun nucuaj núj tiha' yu'unj núj man Diose daj vaa nimán 'o 'o ní' ma'. Maan se inanj a tananj rquee núj ca'mii núj nana ya che'é 'o 'o ní' a. ⁹Ne ca'vee se nuveé sij nucuaj me núj, tzaj ne uun niha' rá núj che'é se sij nucuaj me soj, ne achíin ni'yaj núj rihaan

Diose se vaa rque Diose nu' se vaa achiin man soj, gaa ne qui'yaj suun soj che'é so' a. ¹⁰Che'é dan cuano nihánj me se cachrón 'unj nana nihánj rihaan yanj cartá nayaa soj a. Dan me se nda' se nuví' 'unj yáán ga soj cuano, tzaj ne cachrón 'unj nana nihánj, gaa ne güii cuchí' 'unj rihaan soj me se se gaa suun rihanj qui'yaj ndo'oj sayuun man soj a. Dan me se ca'ne' síi 'nij ra'a man ní' suun rihanj cutumej man soj, ne dan me se na'vej rá so' quiri' soj qui'yaj ma'. 'O se me rá so' racuíj 'unj man soj yan canoco' sa' soj man so' adonj.

Nana nihánj taj xna'anj se vaa a'née nij tuvi' Pabló saludó rihaan nij síi man Corinto a

¹¹Ne vaa doj nana me raj cataj xna'anj 'unj rihaan soj, tinuj, nocoj. Dan me se gaa niha' nimán soj ei. Racuíj soj nana sa' man tinúú soj yan guun nucuaj soj canoco' soj man Diose á. Se guun cano tuvi' soj ga tuvi' soj ma'. 'O se cyaan gaa nimán soj ga tuvi' soj ei. Ne cayáan Diose ga soj ei. 'O se Diose me síi 'yaj nuu 'ee rá ní' tinúú ní', ne vaa xej nimán ní', 'yaj Diose a. ¹²Ne gaa nari' tuvi' soj ga tinúú soj, ne uxrá ve'é ca'mii soj ga tinúú soj ei. Danj me rá Diose qui'yaj soj chuguanj. ¹³Ve'é cayáan nij soj, rá cunudanj nij síi sa' rihaan Diose ei. ¹⁴Dan me se me rá núj qui'yaj ndo'o Jesucristó sij 'nij ra'a man ní' se luj che'é cunudanj soj, ne me rá núj gaa 'ee rá Diose ni'yaj Diose man cunudanj soj, ne me rá núj ve'é ca'mii cunudanj soj ga tinúú soj qui'yaj Nimán Diose nanj adonj.